

Den 10. oktober 2025

FN-MJØ-040-2022 og FN-MJØ-041-2022. Fredningssagerne for en del af Moesgård Allé og om revision af fuldenfredningen – afgørelse efter miljøvurderingsloven

1. Fredningsforslagene

Aarhus Kommune har rejst to fredningssager med henblik på at etablere en ny Moesgård Allé med forbedrede trafikale forhold for både bilister og bløde trafikanter.

Det ene fredningsforslag for en del af Moesgård Allé har til formål at sikre, at hele alléen fremadrettet fremstår som et harmonisk og homogent landskabelement, der understøtter og styrker kulturmiljøet omkring den tidligere hovedgård Moesgaard. Fredningsforslaget har derudover til formål at forbedre og sikre den offentlige adgang og give mulighed for en løbende vedligeholdelse af alléen.

Der er i fredningsforslaget bestemmelser, der muliggør et projekt for udvidelse af Moesgård Allé, hvor der tages hensyn til trafiksikkerhed, kulturmiljø, landskab, natur og rekreative interesser. Projektet er baseret på alternativ 1 i den kombinerede VVM-redegørelse og miljøvurdering "forbedret vejforbindelse til Moesgaard Museum" fra april 2017. Fredningsforslaget fastlægger i tråd hermed, at der fra plantningstidspunktet skal plantes store lindetræer i overensstemmelse med den resterende allé og sikres disse gode vækstvilkår for at skabe en homogen allé. Samtidig højnes trafiksikkerheden for bilister og bløde trafikanter, mens risikoen for påkørsel af træerne, som vil svække alléen i sin helhed, mindskes.

Det andet fredningsforslag om revision af Fuldenfredningen har til formål at justere fredningsgrænsen, så denne fremadrettet grænser op til den nye fredning for en del af Moesgård Allé. Derved sikres en administrativ forenkling af fredningerne for området ved Moesgård Allé. Fredningsforslaget er kun aktuelt, hvis fredningsnævnet beslutter at gennemføre fredningsforslaget for en del af Moesgård Allé.

2. VVM-redegørelse med miljøvurdering

Der indgår i den omtalte VVM-redegørelse med miljøvurdering en overordnet sammenfatning af fem forskellige forslag i forhold til at kunne afvikle trafikken på Moesgård Allé hensigtsmæssigt og i forhold til de miljømæssige konsekvenser af vejprojektet. De tungtvejende hensyn i området er kulturmiljøet, landskabet, naturen og de rekreative interesse, men de andre belyste områder er også på tale.

Det er anført, at konsekvenserne af vejforslagene er sammenholdt med, at de nuværende forhold fortsætter uændret. Her er det særligt vigtigt at fremhæve, at selvom de fredede allétræer hermed umiddelbart bevares, så er træernes tilstand generelt så dårlig, at sår, skader, svamp og væltede træer fortløbende vil forringe alléens tilstand yderligere. Dette vil i væsentlig grad påvirke alléens værdi og vil i sig selv yderligere påvirke de kulturmiljømæssige og landskabelige interesser negativt, sådan som det allerede er tilfældet på dele af alléen i dag. Hovedparten af seljerøntræerne er endvidere så gamle, at de nærmer sig deres maksimale levetid på normalt 80-100 år. Det må således forventes, at allétræerne under alle omstændigheder vil skulle udskiftes, selvom træerne på nuværende tidspunkt bevares. Med de nuværende forhold vil behovet for en tidssvarende adgangsbetjening af Moesgaard Museum ikke blive tilgodeset.

Af de 5 forslag er det alene forslag 1, som omtales i det følgende i dette afsnit, idet det er forslag 1, som har dannet baggrund for fredningsforslagene.

Sammenfattende vurderes det, at forslaget samlet set er den bedste og mindst indgribende løsning, som på længere sigt vil styrke Moesgaards store kulturmiljøværdi. En ny bredere allé, der forløber i alléens historiske akse, sikrer størst mulig tilpasning til de store kulturmiljømæssige og landskabelige interesser.

På kort sigt vil løsningen have en væsentlig negativ konsekvens for flagermus, der huserer i de nuværende hule stammer, men dette kan afværges ved at lave en trækirkegård i umiddelbar nærhed, hvor de hule af-skårne stammer flyttes hen, så flagermusene gradvist vænner sig til, at allétræerne udgår. På kort sigt vil det ligeledes være en betydelig visuel mangel, at allétræerne er små, om end dette til dels kan afværges ved at plante så store træer som muligt. Af hensyn til træernes alder og tilstand vil det ligeledes være at foretrække, at samtlige allétræer udskiftes på én gang.

På lang sigt vil der med løsningen være skabt en længere, men homogen og ensartet allé med en markant bedre helhedsoplevelse, hvilke vil være en styrkelse af kulturmiljøet i forhold til den nuværende situation, hvor allétræerne på grund af alder, skader og svampeangreb under alle omstændigheder vil skulle udskiftes løbende over de næste 10-20 år.

Vurderingen er sammenfattet i følgende skema, hvor der sondres mellem ubetydelig/ingen påvirkning, mindre påvirkning, moderat påvirkning, væsentlig negativ påvirkning og mærkbar positiv påvirkning:

Vurdering af påvirkning	Forslag 1	Forslag 2	Forslag 3a	Forslag 3b	Forslag 4
Kulturarv og kulturmiljø	Moderat * -> Mærkbar posi- tiv **	Mindre * -> Moderat **	Moderat * -> Væsentlig **	Mindre * -> Væsentlig **	Væsentlig * -> Væsentlig **
Landskab / visuelle forhold	Moderat * -> Mærkbar posi- tiv **	Mindre * -> Moderat **	Moderat * -> Moderat **	Moderat * -> Moderat **	Væsentlig * -> Væsentlig **
Trafik	Mærkbar posi- tiv	Moderat	Mærkbar po- sitiv	Mærkbar po- sitiv	Mærkbar posi- tiv
Rekreative forhold	Mærkbar posi- tiv	Mindre	Moderat	Moderat	Mærkbar posi- tiv
Natur og vandløb	Moderat -> Mindre ***	Mindre	Mindre	Mindre	Mindre
Støj	Ubetydelig/ in- gen	Moderat	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen
Grundvand, geologi og jord	Ubetydelig/ in- gen	Mindre	Ubetydelig/ in- gen	Mindre	Ubetydelig/ ingen
Klima og luft	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ ingen
Råstoffer og affald	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ in- gen	Ubetydelig/ ingen
Befolkning, sundhed og so- cioøkonomi	Mindre	Mindre / mode- rat	Mindre / mode- rat	Mindre / mode- rat	Mindre

* Kort sigt, dvs kortere årrække (10-20 år)

** Lang sigt

*** Under forudsætning af at afværgeforanstaltninger for flagermus gennemføres. Ellers Moderat påvirkning.

3. Ny flagermusundersøgelse

Der blev til brug for fredningssagernes behandling i maj 2024 afgivet en udtalelse om en ny undersøgelse for flagermus. I udtalelsen, som er foretaget af Julie Dahl Møller Consult, fremgår følgende:

"Baggrund og undersøgelsesområde"

Aarhus Byråd har den 14. november 2018 vedtaget kommuneplantillæg for *Forbedret vejforbindelse til Moesgård Museum*. Det er besluttet, at man vil gå videre med VVM-redegørelsens løsningsforslag 1, som indebærer fældning af alle træerne langs den fredede Moesgaard Allé.

Ifølge redegørelsen ("*VVM for ny vejforbindelse til Moesgaard Museum*"), er "*hovedparten af seljerøntræer på Moesgård Allé så gamle, at de nærmer sig deres maksimale levetid på normalt 80-100 år. Et større antal af de ældre træer er desuden angrebet af krumskællet skælhat, som nedbryder træets kerneved. Angrebet medfører, at træerne bliver hule og derved svækkes. Svampeangrebene og den løbende beskæring har samlet set medført, at stort set alle de ældre træer har større sår.*"

I forbindelse med VVM-redegørelsen blev flagermus eftersøgt via lytninger en gang i hhv. juli og september 2014, altså i yngle- og sensommerperioden. Århus Kommune ønskede yderligere flagermusundersøgelser, der kunne præcisere, hvorvidt træerne blev benyttet som ynglested for flagermus, og af hvilke arter. I 2020 blev der foretaget sådanne flagermusundersøgelser af alléen, og der blev ikke konstateret ynglekolonier i træerne. Undersøgelsen dækkede udelukkende flagermusenes yngleperiode.

I 2023 ønskes der atter en flagermusundersøgelse af træerne, denne gang både i yngle- og sensommerperioden. Undersøgelsen lever op til de krav der i 2023 generelt er til omfanget af denne type flagermusundersøgelser. Resultaterne af undersøgelsen er beskrevet i dette notat.

Metode

Undersøgelsen fandt sted i yngleperioden, nærmere bestemt d. 9., 13., 19. juli og 3. august 2023 (yngleperioden) samt d. 5. og 12. september 2023 (sensommerperioden). Alle dage på nær d. 13. juli, blev den manuelle flagermusmonitoring suppleret med opsætning af op til 6 automatiske ultralydsoptagere. Tre gange fordelt hen over sommeren (d. 13. juli, 3. august og 5. september 2023) var de automatiske bokse aktive gennem hele natten; de resterende gange var de aktive mens den manuelle flagermusregistrering blev foretaget. Den manuelle registrering foregik fra solnedgang og mindst 3 timer frem. Undersøgelserne foregik på nætter med ingen eller svag vind og temperaturer over 10 grader.

I yngleperioden (ultimo juni – primo august) sidder hunnerne sammen i større eller mindre kolonier i træer, huse eller andre menneskeskabte konstruktioner, hvor de føder deres unger. Omkring solnedgang flyver de ud i deres søgning efter føde, og på dette tidspunkt og 2-3 timer frem kan man registrere størst aktivitet fra dyrene. Hunnerne vender tilbage til kolonien flere gange i løbet af natten for at give ungerne dige. Når en hun nærmer sig kolonien, vil der oftest kunne høres sociale lyde fra både hunner og unger, og disse lyde, i kombination med observation af dyrene, bruges til identifikation af ynglekolonier.

I sensommerperioden er ungerne blevet selvstændige, og dyrene kan findes andre steder i landskabet end i yngletiden. Ligeledes kan de findes i andre dagrastesteder end i yngletiden. Parringen er begyndt, og hanner af fx dværg- og troldflagermus tiltrækker med sociale lyde en række hunner til deres paringskvarterer, som ofte findes i træer.

Flagermusene blev registreret og identificeret vha. deres orienteringsskrig, som ligger i ultralydsspektret og oftest ikke kan opfanges af menneskeøret. Skrigene blev omsat til hørbare frekvenser ved hjælp af flagermusdetektorer, som kan opfange ultralyd. Lydene blev optaget og gemt til efteranalyse.

Udover den manuelle detektorundersøgelse blev der på næsten alle undersøgelsesnætter placeret 1-6 (oftest 6) automatiske ultralydsoptagere i alléen. Disse bokse optager alle ultralyde i luftrummet omkring sig og hjælper med at sikre, at man ikke "går glip af noget" mens man selv er et andet sted i området. Derudover kan de måske give et fingerpeg om, hvor flagermusene i alléen kommer fra, hvis de ikke kommer fra alléens træer.

Samtlige lyde blev efterfølgende analyseret på computeren vha. programmet "Batsound". Det anvendte udstyr er professionelle detektorer af mærket Pettersson (hhv. D1000X og D500X).

Derudover blev træerne eftersat for sportegn efter flagermus.

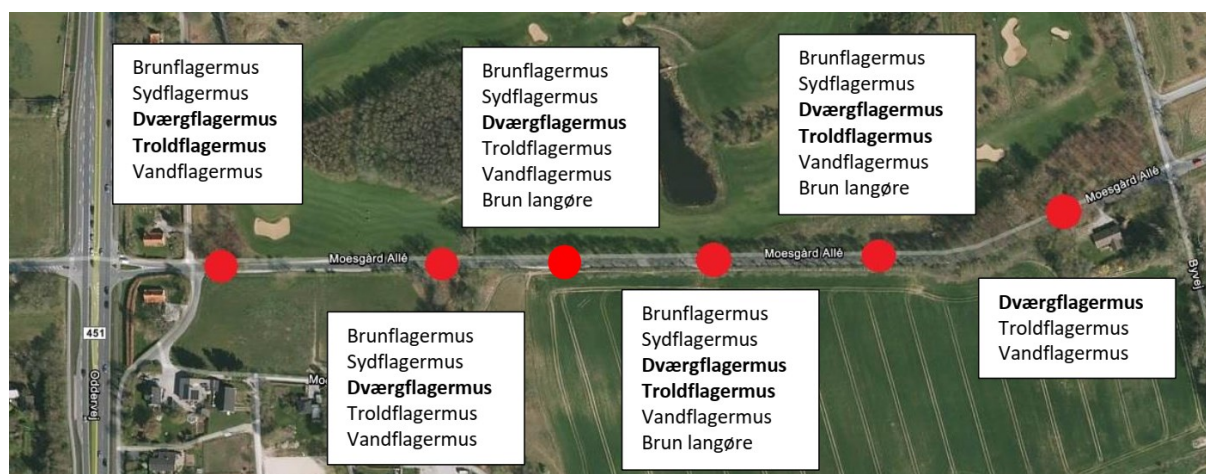
Resultater

Detektorundersøgelse

Der blev der registreret syv arter af flagermus ved undersøgelsen i yngletiden og i sensommeren: Brunflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, dværgflagermus, troldflagermus, vandflagermus og brun langøre.

Overordnet set var flagermusaktiviteten meget lig hvad der blev registreret ved undersøgelserne i 2020. Det vil sige, at der er en del flagermusaktivitet i alléen, herunder enkelte sociale lyde, men intet der peger på tilstedeværelse af ynglekolonier i træerne. Flagermusaktiviteten var størst fra omkring det lille vandløb, som vejen krydser, til det sted, hvor vejen går ind i skoven mod øst.

På kortene nedenfor angives hvilke arter, som blev registreret på de automatiske ultralydsoptagere i hhv. yngle- og sensommerperioden (Figur 1 & Figur 2). I beskrivelserne for hver art inddrages observationerne gjort med den manuelle detektor.

Figur 1. Yngleperioden 2023. Kort over arter registreret på de automatiske ultralydsoptagere (markeret med røde prikker). Fed skrift indikerer at udover orienteringsskrig også blev optaget sociale lyde fra dyrene.

Figur 2. Sensommerperioden 2023. Kort over arter registreret på de automatiske ultralydsoptagere (markeret med røde prikker). Fed skrift indikerer at er udover orienteringsskrig også blev optaget sociale lyde fra dyrene.

Skimmelflagermus og sydflagermus

Skimmel- og sydflagermus er nogle af vores større flagermus.

Skimmelflagermusen jager ofte frit i luftrummet over marker, byer og gadelygter, og blev i sensommerperioden registreret med ganske få optagelser over den midterste og vestlige del af Moesgård Allé.

Et mindre antal sydflagermus blev registreret jagende over marker og langs med alléens træer overalt i undersøgelsesområdet i både yngle- og sensommerperioden, på nær den allerøstligste del, hvor vejen går gennem et lille skovstykke. Her er det for trangt for arten, der foretrækker at jage i det frie luftrum eller langs med skovkanter og levende hegn, og jagtaktiviteten foregik derfor i udkanten af skovstykket.

Både skimmel- og sydflagermus yngler i Danmark udelukkende i huse, og påvirkes derfor ikke direkte af den planlagte træfældning.

Brunflagermus

Brunflagermus jager højt i frit luftrum, og adskillige dyr blev observeret jagende over de åbne marker langs alléen. Ligesom i 2020 blev der i sensommerperioden en enkelt gang registreret sociale lyde fra arten, denne gang lidt vest for strækningens midterste del. Modsat orienteringslydene, som er dem vi benytter til at identificere arterne på, benyttes de sociale lyde til kommunikation mellem arterne, og høres oftere jo tættere man kommer på kolonien. Der blev dog kun registreret en enkelt, social lyd og aldrig mere end to individer på én gang og der var intet som tydede på, at brunflagermus holdt til i alléens træer. De sociale lyde kan dog på denne årstid være tegn på tilstedeværelsen af et nærliggende parringskvarter. Brunflagermus er en af vores større flagermus, som i Danmark udelukkende holder til i træer året rundt.

Dværgflagermus

Dværgflagermusen er en af de mest almindelige arter i Danmark. Den blev både i yngle- og sensommerperioden registreret i hele undersøgelsesområdet, ofte jagende ved allétræernes kroner. Dværgflagermus optrådte – sammen med troldflagermus – talrigst på alle bokse (op til 3 individer på én gang) og hørtes ligeledes hyppigt med den håndholdte detektor.

Dværgflagermus holder oftest til i huse, men findes også i træer. Der blev en enkelt gang hørt lidt sociale lyde fra dværgflagermus, særligt i form af kurtiserende hanner. Der var dog ingen tegn på, at dyrene

benytter træerne som tilholdssted for ynglekolonierne. Fx registreres den på de fleste bokse først fra omkring 10 min. eller mere efter det normale udflyvningstidspunkt for arten (dog allerede ved udflyvningstidspunktet på boksen længst mod vest, dvs. længst væk fra Moesgaard). Det er på den anden side vanskeligt helt at udelukke, at enkelte individer kan benytte træerne som tilholdssted, fx i forbindelse med hannernes kurtisering, hvor de med lyd tiltrækker hunnerne til deres "harem" i et træ, hvor paringen foregår.

Troldflagermus

Troldflagermusen var, sammen med dværgflagermusen, den hyppigst observerede art i alléen. Den var at finde på samtlige ultralydsoptagere, og der registreret op til tre individer på én gang. Artens revirsang blev registreret, samt sociale lyde enkelte gange. Arten kan både holde til i træer og huse.

Der blev ikke registreret kald fra unger, og der var sammenlagt ingen indikationer på at træerne i alléen blev benyttet som yngletræer af arten. Ligesom med dværgflagermusen blev troldflagermusen oftest registreret 10 min eller mere efter det normale udflyvningstidspunkt for arten (dog allerede ved udflyvningstidspunktet på boksen længst mod vest, dvs. længst væk fra Moesgaard). Det er på den anden side vanskeligt helt at udelukke, at enkelte individer kan benytte træerne som tilholdssted, fx i forbindelse med hannernes kurtisering, hvor de med lyd tiltrækker hunnerne til deres "harem" i et træ, hvor paringen foregår.

Vandflagermus og brun langøre

Vandflagermus blev registreret i hele undersøgelsesområdet på såvel automatiske ultralydsoptagere som håndholdt detektor. Der var tale om adskillige registreringer af passerende individer, der højst sandsynligt benytter alléen som ledelinje i deres vej rundt i landskabet. I forhold til 2020 var der tale om flere registreringer, og i området mellem vandløbet og skovkanten blev der en del gange registreret to individer på en gang. I yngletiden blev arten på samtlige bokse øst for vandløbet registreret lige omkring sit udflyvningstidspunkt, hvilket indikerer tilstedeværelse af et nærliggende kolonitræ. I sensommerperioden var mønstret næsten det samme, dog med registreringer omkring udflyvningstidspunktet på 3 ud af 4 bokse øst for vandløbet. Inden solopgang var der aktivitet igen, denne gang formodentlig af dyr, som vendte tilbage til deres tilholdssted via alléen.

Registreringerne af vandflagermus lå så tæt på artens udflyvningstidspunkt, at der ikke hersker nogen tvivl om, at der må være en koloni i et træ meget tæt på alléen. Med kombinationen af håndholdt detektor og overvågning med bokse kan det dog afvises, at en af alléens træer rummer en ynglekoloni af vandflagermus. Det kan derimod ikke fuldstændig udelukkes, at et eller flere af træerne rummer enkelte, rastende individer, fx hanner eller ikke-ynglende hunner.

Også brun langøre blev fundet i hele alléens udstrækning; der var flere registreringer end i 2020, men der er stadig tale om forholdsvis få optagelser. Artens orienteringsskrig er meget svage, og registreres kun, hvis man er tæt på dyret. Det kan derfor ikke udelukkes, at nogle passager ikke er blevet opfanget. Alléen udgør generelt et yndet jagtområde for dyrene. Det er sandsynligt, at allétræerne benyttes som ledelinje af dyrene. Brun langøre kan ligesom vandflagermus kan holde til i træer, men der var ingen indikationer på at det var tilfældet i alléens træer.

Sportegn

Ved besigtigelsen af træerne kunne det konstateres, at der med en enkelt undtagelse ikke var sportegn af flagermus i den del af stammerne, som kunne ses fra jordhøjde.

Èt træ nær det lille vandløb, som krydses af alléen, var dog særlig interessant. Der flød nemlig en mørkebrun væske ud fra et hul, som førte ind til en hulhed. Derfor blev træet observeret ekstra nøje, og det

blev også prioriteret at opsætte automatiske ultralydsbokse ved dette træ. Ved de natlige flagermusregistreringer var der dog ingen særlig aktivitet omkring træet, og derfor anses det som helt overvejende sandsynligt, at noget andet forårsager den mørkebrune væske. Dette kan fx være regnvand, som trænger ind længere oppe i træet, og som farves brunt fordi det står stille i en hulhed før det "løber over" ud af hullet.

Ved en besigtigelse i foråret foretaget af ..., Århus Kommune, kan der nu ses en svamp vokse ud af hulheden. Svampen har sandsynligvis intet med den brunlige væske at gøre, men får gode vækstbetingelser pga. fugtigheden.

Figur 3. Et af træerne nær vandløbet havde en brun væske løbende ned ad stammen. Dette kan skyldes efterladenskaber fra flagermus, og derfor blev træet ekstra grundigt monitoreret. Der var dog ingen tegn på, at det rummede ynglende flagermus.

Konklusion

Der var ingen tegn på ynglekolonier i nogen af alléens træer. Aktivitetsmønstret for dværgflagermus, troldflagermus og vandflagermus indikerer, at der findes en nærliggende koloni, fx i et nærliggende træ (eller hus, for dværg- og troldflagermus). Det lille, tomme hus i alléens vestlige ende blev ikke intensivt undersøgt, men det ligger så tæt op ad alléen, at en eventuel koloni her med al sandsynlighed var blevet opdaget.

Resultaterne stemmer godt overens med resultaterne for undersøgelsen i 2020, men der var noget mere aktivitet i 2023. Derfor er konklusionen også en anelse anderledes, idet der i højere grad synes at være risiko for, at enkelte træer i alléen benyttes som rastested for enkelte, ikke-ynglende flagermus.

Ikke-ynglende flagermus stiller ikke så høje krav til deres tilholdssteder som ynglende flagermus gør. Hvis nogle af alléens træer benyttes af ikke-ynglende dyr, forventes fældningen af træerne ikke at påvirke de berørte arters økologiske funktionalitet. Det er dog vigtigt så vidt muligt at forsøge at afværge individdrab af flagermus ved at foretage fældningen på mest skånsom vis (se nedenfor).

Anbefalinger

Fældningen bør foregå på skånsom måde, idet træernes mange hulheder i perioder kan udgøre tilholdssteder for enkelte flagermus (fx trolde-, dværg- og vandflagermus). Mere konkret anbefales det at fælde træerne over flere dage, så man først skærer mindre grene af og skaber så meget forstyrrelse som muligt, og dernæst fælder selve træet. Træet bør ikke skæres op lige efter fældning, men ligge på jorden et par dage, så eventuelle flagermus kan slippe ud. Århus Kommune har planer om at fælde træerne over to år, først den ene side og dernæst den anden. Efter fældning af træerne i den ene side af alléen plantes nye træer, inden man går i gang med at fælde den anden side. Dette er en rigtig fin strategi for flagermus, idet man derved bevarer alléen som ledelinje for dyrene.”

4. Gennemførelsen af udskiftningen af træerne i Moesgård Allé

Det endelige fredningsforslag om en del af Moesgård Allé indeholder følgende særbestemmelse om processen for at udskifte træerne i Moesgård Allé:

Eksisterende allétræer må fældes under forudsætning af, at følgende fremgangsmåde overholdes:

- Der fældes kun en af alléens træerækker ad gangen fordelt over to år. Fældningen af hver side finder sted over flere dage, så mindre grene først afskæres.
- Træet ligger på jorden et par dage, inden det håndteres med henblik på nyttiggørelse som biodiversitetsfremmende element andetsteds.
- Der plantes nye træer på den ene side, inden man går i gang med at fælde den anden side.
- Nye allétræer plantes rækkevis på én gang på hver side senest et år efter fældning.
- Nye allétræer plantes i græsrabatterne med en indbyrdes afstand på omtrent 10 meter langs kørebanen og med en afstand på 2 meter til kørebanen.
- Nye allétræer er lindetræer og skal ved plantningstidspunktet måle minimum 45 cm i stammeomkreds målt i 1 meters højde.
- Plantning af allétræerne sker i overensstemmelse med plejeplanen.

Der skal inden fældning af eksisterende allétræer ske en undersøgelse af forekomst af flagermus i allétræerne. Eventuel forekomst af flagermus skal håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning.

5. Høring efter miljøvurderingsloven

Fredningsnævnet har sendt en agterskrivelse om denne afgørelse til grundejere mv., myndigheder og organisationer mv. og dem, som gav møde og registrerede sig på de offentlige møder om fredningssagerne.

Der er ikke fremsat bemærkninger om den agtede afgørelse i henhold til miljøvurderingsloven.

6. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet træffer i overensstemmelse med den udarbejdede VVM-redegørelse med miljøvurdering, som den er suppleret med en ny flagermusundersøgelse, afgørelse om, at en gennemførelse af fredningsforslagene med den i det følgende beskrevne fremgangsmåde for udskiftning af træerne i Moesgård Allé ikke får væsentlig indvirkning på miljøet og herunder særligt flagermus, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2:

Eksisterende allétræer må fældes under forudsætning af, at følgende fremgangsmåde overholdes:

- Der fældes kun en af alléens træerækker ad gangen fordelt over to år. Fældningen af hver side finder sted over flere dage, så mindre grene først afskæres.
- Træet ligger på jorden et par dage, inden det håndteres med henblik på nyttiggørelse som biodiversitetsfremmende element andetsteds.
- Der plantes nye træer på den ene side, inden man går i gang med at fælde den anden side.
- Nye allétræer plantes rækkevis på én gang på hver side senest et år efter fældning.
- Nye allétræer plantes i græsrabatterne med en indbyrdes afstand på op til 10 meter langs kørebanen og med en afstand på 2 meter til kørebanen.
- Nye allétræer er lindetræer og skal ved plantningstidspunktet måle minimum 45 cm i stammeomkreds målt i 1 meters højde.
- Plantning af allétræerne sker i overensstemmelse med plejeplanen.

Der skal inden fældning af eksisterende allétræer ske en undersøgelse af forekomst af flagermus i allétræerne. Eventuel forekomst af flagermus skal håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning.

7. Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. miljøvurderingslovens § 48, stk. 1, jf. naturbeskyttelseslovens § 43 ejere og brugere, enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af fredningsforslaget og organisationer mv., som må antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse offentliggøres og sendes desuden til berørte grundejere mv., myndigheder og organisationer mv. og dem, som gav møde og registrerede sig på de offentlige møder om fredningssagen.